

GEBIEDSONTWIKKELING DE BENNET

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK IN HET KADER VAN DE WET
NATUURBESCHERMING

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg
Projectnr:	WSL067
Datum:	6 mei 2022

GEBIEDSONTWIKKELING DE BENNET

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK IN HET KADER VAN DE WET NATUURBESCHERMING

Opdrachtgever:	Waterschap Limburg
Projectnr:	WSL067
Rapportnr:	20220506-WSL067-RAP-FF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	6 mei 2022

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2021 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
STK

Verificatie:
NH

Validatie:
NH

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Leeswijzer.....	8
2	PROJECTGEGEVENS	9
2.1	Beschrijving plangebied	9
2.2	Voorgenomen plan.....	11
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	13
3.1	Inventarisatie	13
3.1.1	Literatuuronderzoek	13
3.1.2	Veldbezoek.....	16
3.2	Interpretatie.....	16
3.2.1	Flora	16
3.2.2	Vogels.....	17
3.2.3	Vleermuizen.....	19
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	20
3.2.1	Amfibieën	25
3.2.2	Reptielen	26
3.2.3	Vissen	27
3.2.4	Vlinders, libellen en overige beschermde ongewervelden.....	27
4	BESCHERMDE GEBIEDEN.....	30
4.1	Natura 2000-gebieden	30
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	31
4.3	Houtopstanden	32
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGEGEPEN.....	33
5.1	Beschermde soorten.....	33
5.1.1.1	Jaarrond beschermde nesten	33
5.1.1.2	Omgevingscansoorten	33
5.1.1.3	Algemene broedvogels	34
5.1.2	Grondgebonden zoogdieren.....	34
5.1.2.1	Das.....	34
5.1.2.2	Bever	34
5.1.2.3	Waterspitsmuis.....	34
5.1.2.4	Eekhoorn	34
5.1.2.5	Algemeen voorkomende zoogdiersoorten.....	35
5.1.3.1	Vliegroutes en migratieroute.....	35
5.1.4	Amfibieën	35
5.1.4.1	Algemene amfibieën	35
5.1.5	Vissen	35
5.1.5.1	Beekdonderpad, beekprik, elrits.....	35
5.1.5.2	Algemene vissen.....	35
5.1.6	Ongewervelden	36
5.1.6.1	Bosbeekjuffer.....	36
5.1.6.2	Teunisbloempijlstaart.....	36
5.1.7	Overige en algemene soortgroepen.....	36
5.2	Beschermde gebieden	37
5.2.1	Natura 2000-gebieden	37

5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	37
5.2.3	Houtopstanden	38
6	CONCLUSIES	39
6.1	Beschermde soorten.....	39
6.1.1	Grote gele kwikstaart – werken buiten broedseizoen, indien niet mogelijk nader soortenonderzoek.....	39
6.1.2	Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels - rekening houden met broedseizoen.....	39
6.1.3	Waterspitsmuis – nader soortenonderzoek middels eDNA	39
6.1.4	Bever – nader soortenonderzoek en rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp	40
6.1.5	Das – rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp	40
6.1.6	Vleermuizen – rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp	40
6.1.7	Beekdonderpad, beekprik, elrits – vooroverleg met Provincie Limburg en ontheffing	40
6.1.8	Eekhoorn - werken in vrijgestelde periode en controle bomen binnen het plangebied	41
6.1.9	Bosbeekjuffer – vooroverleg Provincie Limburg.....	41
6.1.10	Teunisbloempijlstaart – in kaart brengen waardplanten – nader soortenonderzoek.....	41
6.1.11	Algemeen voorkomende soorten en vlottende wateranankel - rekening houden met zorgplicht	41
6.2	Beschermde gebieden	41
6.2.1	Natura2000-gebieden – voortoets.....	41
6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming – ontwerp voorleggen aan bevoegd gezag	42
6.2.3	Houtopstanden – mogelijke meldplicht.....	42
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	43

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2016 – 2021).....	13
Tabel 2. Natura2000-gebieden en de afstand tot het plangebied.....	30
Tabel 3 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn	2-1
Tabel 4. Andere soorten.....	2-2

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1. Het plangebied "De Bennet" weergegeven op een topografische kaart	9
Afbeelding 2. Overzichtsfoto van de Bennetweg met de huidige parkeerplaats (foto genomen vanuit Terpoorteweg)	10
Afbeelding 3. Overzichtsfoto van de Bennetweg met de huidige parkeerplaats (foto gekeken richting Terpoorteweg).....	10
Afbeelding 4. Braakliggend terrein direct ten zuiden van de Bennetweg en de parkeerplaats, met links de zand- en grindhellingen (foto gekeken richting het oosten)	10
Afbeelding 5. Impressiefoto huidige situatie extensief beheerde grasland (voormalig voetbalveld) in grotendeel van het plangebied (foto gekeken richting de Wingbergmolen).....	10
Afbeelding 6. Situatie van de huidige vistrap direct naast de Wingbergmolen, met rechts de Wingbergmolen (foto gekeken richting het noordwesten).....	11

Afbeelding 7. Impressie Kleine Geul noordwestelijke grens met het plangebied met links de bosschage in het plangebied (foto gekeken richting het zuidwesten)...	11
Afbeelding 8. Beoogde locatie inlaat vistrap gekoppeld aan de Kleine Geul (foto gekeken richting het zuiden).....	11
Afbeelding 9. Impressie van het onverharde wandelpad dat de oostelijke grens vormt van het plangebied (foto gekeken richting het noorden).....	11
Afbeelding 10. Voorlopige ontwerp van het gebied "De Bennet" met in het rood de belijning van het plangebied. Met in het noordwesten de beoogde ligging van de nevengeul, in het noordoosten de uitbreiding van de parkeerplaats en ten zuiden van de parkeerplaats de beoogde ligging van de speeltuin (gele vlak).....	12
Afbeelding 11. Groeiplaats van de vlottende waterranonkel ten opzichte.....	17
Afbeelding 12. Zuidzijde en onderkant van de brug. Vormt naar verwachting geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart.	18
Afbeelding 13. Onderzijde van de brug aan de overzijde van de Kleine Geul. Vormt mogelijk geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart (foto gekeken richting westen).	18
Afbeelding 14. Waarnemingen van de beversporen (vraat en in/uittreedt sporen)	22
Afbeelding 15. Vraatsporen van de bever nabij de huidige vistrap (gekeken richting westen).....	22
Afbeelding 16. Vraatsporen en in/uittreedt sporen van de bever tegenover beoogde locatie inlaat nevengeul in het ontwerp (gekeken richting westen).	22
Afbeelding 17. Locatie van de aangetroffen das latrine binnen het plangebied (bron: PDOK Viewer).....	24
Afbeelding 18. Aangetroffen das latrine binnen het plangebied	24
Afbeelding 19. Aangetroffen waardplanten (sleedoorn) voor de	28
Afbeelding 20. Ligging van het plangebied (rode belijning) ten opzichte van de meest nabijgelegen.....	31
Afbeelding 21. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd), ten opzichte van het Natuur Netwerk.....	32
Afbeelding 22. Natuurtypes N12.02 en N14.03 binnen en rondom het plangebied (rode belijning), weergegeven op een topografische kaart (bron: Kaartbank Limburg).	38

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het gebied 'De Benne' ligt nabij het dorp Epen in de gemeente Gulpen-Wittem en omvat een watermolen, de Wingbergmolen, en het voormalige voetbalterrein van S.V. Epen. Door het terrein loopt de Geul met daarin een niet goed functionerende vistrap. Deze vistrap wordt vervangen door een vispassage, ontworpen naar de nieuwste inzichten op het gebied van vismigratie en vispassages. Het achterliggende deel wordt ingericht als recreatiegebied.

Volgens de Wet natuurbescherming is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens de Wet natuurbescherming en gemeentelijke regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is er nog aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna voorkomen binnen het plangebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten en of voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en/of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming inhoudt.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging, het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het plangebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNB). Ook wordt aangegeven of binnen het plangebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming en/of waarvoor een vergunningplicht geldt bij kapwerkzaamheden.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen en/of de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming overtreden worden.

Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming en de bekende soortgegevens en kaarten met de bevindingen van de uitgevoerde veldbezoeken.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het plangebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving plangebied

Het gehele plangebied is gelegen ten zuiden van Epen, gelegen in gemeente Gulpen-Wittern (provincie Limburg). Voor het onderzoek is uitgegaan van het gebied weergegeven in afbeelding 1. Het gebied, "De Bennet", omvat de Wingbergmolen, en het voormalige voetbalterrein van S.V. Epen. Vanuit het zuiden, langs de westzijde van het gebied loopt de Kleine Geul met bij de Wingbergmolen een niet goed functionerende vistrap. Op de Bennetweg is een parkeerplaats aanwezig voor recreatie in het gebied. Direct ten zuiden van de Bennetweg is een braakliggend terrein aanwezig, waar zand- en grindhopen aanwezig zijn. Deze zand- en grindhopen omvat een restant van de parkeerplaats bij het voormalige sportterrein. De huidige parkeerplaats is een onofficiële 'uitloop' parkeerplaats en is door de jaren heen in gebruik genomen als tijdelijke gronddepot van de Gemeente Gulpen-Wittern. Rondom de parkeerplaats op de Bennetweg is een loofbos met onderbegroeiing aanwezig. De bosschage rondom de parkeerplaats verloopt langs de Kleine Geul richting het westen en vormt in het noordwesten van het plangebied een bosschage. Grotendeel van de grenzen van het plangebied bestaan uit bomenrijen/heesterrijen (bestaande o.a. beukenhagen en/of populierenrijen). Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit extensief beheerde grasland in de vorm van het voormalige voetbalterrein. In het noorden en westen vormen de Kleine Geul en de Terpoortweg de grens van het plangebied. De oostelijke grens wordt gevormd door een onverhard wandelpad. Het onverharde pad verloopt vanuit de parkeerplaats richting het zuiden, buiten het gebied, naar de Volmolen. In afbeelding 2 t/m 9 zijn impressiefoto's van het plangebied opgenomen.

Afbeelding 1. Het plangebied "De Bennet" weergegeven op een topografische kaart (bron: PDOK Viewer).

Afbeelding 2. Overzichtsfoto van de Benneweg met de huidige parkeerplaats (foto genomen vanuit Terpoorterweg).

Afbeelding 3. Overzichtsfoto van de Benneweg met de huidige parkeerplaats (foto gekeken richting Terpoorterweg).

Afbeelding 4. Braakliggend terrein direct ten zuiden van de Benneweg en de parkeerplaats, met links de zand- en grindophopingen (foto gekeken richting het oosten).

Afbeelding 5. Impressiefoto huidige situatie extensief beheerde grasland (voormalig voetbalveld) in grotendeel van het plangebied (foto gekeken richting de Wingbergmolen).

Afbeelding 6. Situatie van de huidige vistrap direct naast de Wingbergmolen, met rechts de Wingbergmolen (foto gekeken richting het noordwesten).

Afbeelding 7. Impressie Kleine Geul noordwestelijke grens met het plangebied met links de bosschage in het plangebied (foto gekeken richting het zuidwesten).

Afbeelding 8. Beoogde locatie inlaat vistrap gekoppeld aan de Kleine Geul (foto gekeken richting het zuiden).

Afbeelding 9. Impressie van het onverharde wandelpad dat de oostelijke grens vormt van het plangebied (foto gekeken richting het noorden).

2.2 Voorgenomen plan

Door het terrein "De Bennet" loopt aan de westzijde de Kleine Geul. Direct ten zuiden van de Wingbergmolen is een vistrap gesitueerd, deze vistrap functioneert niet naar behoren en wordt vervangen door een vispassage ontworpen naar de nieuwste inzichten op het gebied van vismigratie en vispassages. De vispassage wordt aangelegd in de vorm van een nevengeul. Hierbij worden op twee locaties de oevers van de Kleine Geul uitgegraven. Daarnaast wordt de parkeerplaats op de Bennetweg Opnieuw ingericht en blijft de ruimtelijke ligging van de parkeerplaats gelijk. Het huidige aantal 24 parkeerplaatsen blijven gehandhaafd. Het huidige "uitloop" parkeerplaats en tijdelijke depot komt in de beoogde ontwikkeling te vervallen. Ten behoeve van de parkeerplaats uitbreiding en aanleg van de nevengeul worden indien nodig bomen geveld. Het voetbalveld in het overgrote deel van het plangebied wordt ingericht als recreatiegebied. Direct ten zuiden van de parkeerplaats wordt het bestaande braakliggende deel ingericht als speeltuin voor kinderen (o.a. aanleg natuurlijke speelelementen t.b.v. natuureducatie). Vanuit de parkeerplaats wordt een wandelpad richting het zuiden aangelegd. In afbeelding 10 is het voorlopige concept ontwerp van "De Bennet" opgenomen.

Afbeelding 10. Voorlopige ontwerp van het gebied "De Bennet" met in het rood de belijning van het plangebied. Met in het noordwesten de beoogde ligging van de nevengeul, in het noordoosten de herinrichting van de parkeerplaats en ten zuiden van de parkeerplaats de beoogde ligging van de speeltuin (gele vlak) (bron: ViForis, 2021).

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het gebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland en De Zoogdiervereeniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2017-2022 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van het plangebied. Dit betreffen onder andere waarnemingen van nesten en hollen, maar ook van aangetroffen exemplaren, jagende en overvliegende soorten. Of functies (verblijfplaatsen, foerageergebied, etc.) voor de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het plangebied aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2017 – 2022).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vaatplanten			
Brave hendrik	<i>Blitum bonus-henricus</i>	Wnb-andere soorten	Ernstig Bedreigd
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Wnb-andere soorten	Ernstig Bedreigd
Zinkviooltje	<i>Viola lutea subsp. calaminaria</i>	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Vogels, jaarrond beschermd nest			
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Wnb-vrl	
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Wnb-vrl	
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Wnb-vrl	
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Wnb-vrl	
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Wnb-vrl	
Raaf	<i>Corvus corax</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Wnb-vrl	
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Wnb-vrl	
Stenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Wnb-vrl	
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Wnb-vrl	
Vogels, omgevingsscansoorten			
Bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	Wnb-vrl	
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Wnb-vrl	
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Wnb-vrl	Ernstig Bedreigd
Grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Wnb-vrl	
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Wnb-vrl	
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Wnb-vrl	
Zoogdieren, grondgebonden			
Bever	<i>Castor fiber</i>	wnb-andere soorten	
Boommarter	<i>Martes martes</i>	wnb-andere soorten	
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	wnb-andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Damhert	<i>Dama dama</i>	wnb-andere soorten	
Das	<i>Meles meles</i>	wnb-andere soorten	
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	wnb-andere soorten	
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	wnb-andere soorten	Gevoelig
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	wnb-andere soorten	Bedreigd
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	wnb-andere soorten	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	wnb-andere soorten	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	wnb-andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	wnb-andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	wnb-andere soorten	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	wnb-andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	wnb-andere soorten	Gevoelig
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	wnb-andere soorten	
Wilde kat	<i>Felis sylvestris</i>	wnb-hrl	
Zoogdieren, vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	wnb-hrl	
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus/austriacus</i>	wnb-hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	wnb-hrl	Kwetsbaar
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Wnb-andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>	Wnb-hrl	Ernstig Bedreigd
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Reptielen			
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Wnb-andere soorten	
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Vissen			
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Ongewervelden			
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	Wnb-andere soorten	Bedreigd
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Wnb-hrl	

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 2 februari 2022 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd binnen het plangebied door S.J.H. te Kortschot, ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij lichte regen, zwaar bewolkt, temperatuur van 9 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het plangebied en welke functie het (mogelijk) vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Uit de NDFF-gegevens en de literatuurstudie komen enkele beschermde florasoorten en rode lijst soorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: brave hendrik, muurbloem, vlotte waterranonkel (rode lijst) en zinkviooltje (tabel 1).

Brave hendrik

De waarnemingen van de brave hendrik bevinden zich in Camerig, op circa 800 meter ten zuidoosten van het plangebied. Brave hendrik staat op beschutte, zonnige, warme plaatsen op vochtige, zeer voedselrijke, vooral stikstofrijke, omgewerkte grond, die vaak met organisch materiaal bemest is. De standplaats bevat met name omgewerkte grond en mestvaalten nabij boerderijen, op kerkhoven en langs wegen. De soort kan alleen nog min of meer bestendig gevonden worden in de bronpopulatie in Camerig. Het is een pionier op ruderaal plaatsen.

Muurbloem

Muurbloem groeit alleen op oude, verweerde muren van kerken, ruïnes, stadsmuren en forten die met zachte kalkspecie zijn gevoegd. De plant heeft zijn groeiplaatsen op rotsachtige plaatsen, afgravingen (oude steengroeven), kademuren, kerkhofmuren en stadsmuren. Volgens de NDFF-gegevens bevinden de groeiplaatsen van de muurbloem zich op 900 meter ten zuidoosten van het plangebied, in Camerig.

Zinkviooltje

Het zinkviooltje groeit op zonnige, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, zinkhoudende grond. De groeiplaats in Nederland bevat (kalk) graslanden direct grenzend aan de Geul. Uit de NDFF-gegevens komt naar voren dat de soort een bronpopulatie heeft op circa 1,6 kilometer ten zuiden van het plangebied, op zinkhoudende grond, nabij de Heimansgroeve.

Vlotte waterranonkel (rode lijst)

Net buiten het plangebied komt de vlottende waterranonkel naar voren uit de NDFF gegevens. De vlottende waterranonkel heeft zijn standplaats op zonnige, heldere, vrij snel stromend, zuurstofrijk, matig voedselrijk tot voedselrijk en neutraal water. Het is een soort die op de rode lijst staat als "bedreigd". In afbeelding 11 is de groeiplaats van de soort weergegeven ten opzichte van de het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek is de soort niet aangetroffen.

Afbeelding 11. Groeiplaats van de vlottende waterranonkel ten opzichte van het plangebied (bron: PDOK Viewer en NDFF).

Het plangebied bestaat met name uit oude voetbalvelden (extensief beheerde grasland) en bosrijk gebied. De parkeerplaats bestaat in zijn geheel uit verharde oppervlakte waarin planten niet tot ontwikkeling kunnen komen. Direct ten oosten van de parkeerplaats is een berm met bomenrij aanwezig. In deze berm is met name geel nagelkruid en kleine- en grote brandnetel aangetroffen. De berm is kort gemaaid en wordt naar verwachting intensief beheerd. Ten tijde van het veldbezoek zijn in het plangebied in het grasland en het loofbosbiotoop in het gehele plangebied o.a. de volgende florasoorten aangetroffen: geel nagelkruid, kruipende boterbloem, kardinaalsmuts, sleedoorn, hangende zegge, hazelaar, gewoon struisgras, zomereik, populier, hulst, paarse dovennetel, wikke, vogelmuur, braam, klimop, klein hoefblad, bijvoet, mannetjesvaren, zwarte els en kleine veldkers. Binnen het plangebied, onder de brug (over de Kleine Geul in het westen), zijn ook tongvaren en steenbreekvaren aangetroffen. Alle oude sportgrasvelden binnen het plangebied bestaan voornamelijk uit gewoon struisgras en geel nagelkruid.

Op basis van het ontbreken van geschikte standplaatsen voor brave hendrik, muurbloem en zinkviooltje, (eerdere) intensief (maai)beheer, voedselrijke grond, ontbreken van veldwaarnemingen van beschermde florasoorten kunnen beschermde florasoorten redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied.

Het voorkomen van beschermde florasoorten binnen het plangebied:

- Beschermde florasoorten zijn niet bekend binnen het plangebied.

3.2.2 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komt een aantal vogelsoorten met een jaarrond nest naar voren die voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (tabel 1). Dit betreffen de volgende beschermde soorten: boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, steenuil, torenvalk, wespandief en zwarte wouw. De waarnemingen van zwarte wouw en

ooievaar hebben betrekking op trekvogels. In de omgeving van het plangebied zijn geen nestlocaties bekend van de twee soorten.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen vogels met een jaarrond beschermd nest en/of jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het plangebied. Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig en geen speciale nestkasten aangetroffen, waar de bovenstaande soorten tot broeden kunnen komen. De Wingbergmolen net buiten de grenzen van het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied en broedbiotoop voor gebouw broedende vogels zoals o.a. de huismus. De aanwezige gebouwen in de directe omgeving kunnen vogels tot broeden komen zoals onder andere de steenuil, kerkuil, huismus en gierzwaluw.

Binnen het plangebied komt de grote gele kwikstaart naar voren uit de NDFF-gegevens. Dit betreffen baltende/zingende individuen en vastgestelde territoria rondom de Wingbergmolen en binnen het plangebied. De soort nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. Ook maakt de soort gebruik van speciale nestkasten. De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Binnen en aan de grenzen van het plangebied zijn de bovenstaande biotopen aanwezig. In het westen, over de Kleine Geul, is een brug gelegen dat in combinatie met de stenen muur onder de brug, geschikt broedbiotoop vormt voor de grote gele kwikstaart. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen nesten van de soort aangetroffen (afbeelding 12 en 13), echter door de recente hoge waterstand in de zomer van 2021 kunnen nesten weggespoeld zijn door de Kleine Geul in het broedseizoen van de soort. In combinatie met de overhangende oevervegetatie en/of boomstronken op de oevers van de Kleine Geul vormt het plangebied geschikt nestbiotoop en leefgebied voor de grote gele kwikstaart. De soort kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied, met name de Wingbergmolen en de brug over de Kleine Geul vormen als bouwwerk geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart. De gehele Kleine Geul vormt geschikt leefgebied/foerageergebied voor de soort.

Afbeelding 12. Zuidzijde en onderkant van de brug. Vormt naar verwachting geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart.

Afbeelding 13. Onderzijde van de brug aan de overzijde van de Kleine Geul. Vormt mogelijk geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart (foto gekeken richting westen).

Binnen het plangebied zijn geschikte bomen aanwezig met een voldoende kroongrootte en omvang, die geschikt broedbiotoop kunnen vormen voor vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen zoals de boomvalk, bosuil, havik, torenvalk, wespandief en zwarte wouw. Binnen en op de grenzen van het plangebied zijn geen roofvogel en of nesten van kraaiachtigen waargenomen tijdens het veldbezoek. Ook zijn er geen holtes en speciale nestkasten aangetroffen in en aan de bomen binnen het plangebied. Door de parkeerplaats en de recreatiepaden door het plangebied is er sprake van relatief grote menselijke aanwezigheid rondom de bosschages. Door het ontbreken van grotere nesten en de aanwezigheid van de grote mate van menselijke verstoringen binnen en rondom het plangebied kunnen vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Omgevingsscansoorten

Uit het literatuuronderzoek blijkt komen de volgende omgevingsscansoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: bijeneter, blauwe reiger, buizerd, draaihal, grauwe klauwier, ijsvogel, kramsvogel, oeverwaluw, paapje, ringmus, sperwer, spotvogel, zomertortel en zwarte specht. In de omgeving is meer als voldoende alternatief broedbiotoop aanwezig voor de grauwe klauwier, ringmus, sperwer, spotvogel en zwarte specht in de vorm van o.a. de Kleine Geul dal en Elzetterbos. De bovenstaande soorten broeden met name in boomholten, zijn zwervende individuen en/of broeden in grote nesten. Boomholten en grote nesten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied, waardoor de bovenstaande broedende soorten niet worden verwacht binnen het plangebied.

Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen omgevingsscansoorten in en rondom het plangebied waargenomen. Tevens zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van roofvogels (buijerd en sperwer) waargenomen in en rondom het plangebied. Ook zijn er geen bomen met geschikte holtes aangetroffen binnen het plangebied, waardoor geschikte broedplaatsen voor o.a. de ringmus en zwarte specht ontbreekt.

De waarnemingen van de draaihal, paapje, kramsvogel en bijeneter betreffen overtrekkende en kort verblijvende individuen. De oeverwaluw, ijsvogel, blauwe reiger zijn broedvogels die voornamelijk binding hebben met het de Kleine Geul. Binnen en direct grenzend aan het plangebied zijn geen geschikte steilwanden en/of boomwortels aangetroffen waarin de ijsvogel en/of oeverwaluw tot broeden kunnen komen. Het Kleine Geul traject binnen het plangebied vormt ongeschikt broedbiotoop voor de bovenstaande soorten. De Kleine Geul vormt buiten het plangebied geschikte steilwanden rondom de Volmolen en verder stroomafwaarts richting het noorden, waardoor er geschikt broedbiotoop in de directe omgeving van het plangebied aanwezig is voor de ijsvogel en oeverwaluw. Hierdoor vormt de Kleine Geul binnen het plangebied geschikt foerageer- en leefgebied voor de bovenstaande soorten.

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen naar voren gekomen van de zomertortel in copula en/of paring. Er zijn geen territoria bekend in de directe omgeving van het plangebied. De soort broedt in open, veelal jong bos, kleinschalig cultuurlandschap met dichte grote struiken, parkachtige landschappen met verspreid staande bomen en bosjes, heggen, houtwallen en grote tuinen. Dit biotoop is in kleine hoeveelheid aanwezig binnen het plangebied. De soort broedt ook graag in de directe omgeving van extensieve graslanden. Daarbij is de zomertortel een erg schuwe soort, in combinatie met de huidige recreatie en menselijke verstoring, wordt niet verwacht dat de soort binnen het plangebied voorkomt.

Algemene broedvogels

Binnen en rondom het plangebied zijn de volgende algemene vogelsoorten aangetroffen: Turkse tortel, houtduif, zwarte kraai, ekster, kauw, pimpelmees, koolmees, boomklever en merel. Ook zijn ten tijde van het veldbezoek duivennesten aangetroffen in de bomen binnen het plangebied. De bosschages, bomenrijen, hagen etc. vormen geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels. De extensieve graslanden binnen het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels.

Voorkomen vogels binnen het plangebied:

- Binnen het plangebied is geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart aanwezig rondom de brug in het westen van het plangebied en de Wingbergmolen.
- Plangebied vormt geschikt leefgebied en broedbiotoop voor algemene broedvogels.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek komen de volgende vleermuissoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: gewone dwergvleermuis, gewone/grijze grootoorvleermuizen en laatvlieger.

Verblijfplaatsen in gebouwen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in bebouwing (onder andere in spouwruimten, onder losse dakpannen, tussen loszittende betimmeringen). Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen kan worden uitgesloten binnen het plangebied. De

Wingbergmolen, buiten de grenzen van het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaatsen vormen voor gebouwbewonende vleermuizen.

Verblijfplaatsen in bomen

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in bomen (onder andere holten, spleten, loszittende schors). Het plangebied bestaat grotendeels uit jonge aangeplante hagen en jonge opslag van houtige beplanting zoals o.a. zwarte els en zomereik. Deze binnen het plangebied vormen ongeschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen door het ontbreken aan holten, scheuren, spleten en loszittende schors. Binnen het plangebied zijn er enkele dikke, oudere, omgevallen bomen aangetroffen. Deze bomen vormen middels een breuk in het midden, scheuren en kieren in de stam. Deze omgevallen bomen vormen ongeschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, omdat deze kieren en scheuren in de stam geen dekking en/of geschikt microklimaat kunnen vormen doordat het bloot staat aan de elementen, zoals tochtvorming door de wind.

Voeragegebied en vliegroute

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Ook gebruiken enkele vleermuissoorten lijnvormige elementen zoals greppels, kanalen en/of beken. Binnen het plangebied zijn er vliegroutes aanwezig, zoals o.a. de watervleermuis en gewone dwergvleermuis langs de Kleine Geul. De bosschages binnen het plangebied en de randen van de bosschages vormen geschikte vliegroutes voor vleermuizen. Waterlichamen, bosgebieden en de overgang van onder andere grasland naar bos kunnen dienen als voeragegebied en vliegroute voor vleermuizen. De bosschages en met name de randen aan het grasveld vormen geschikt voeragegebied voor vleermuizen. Ook de Kleine Geul vormt geschikte voeragegebieden voor vleermuizen.

Voorkomen beschermde functies van vleermuissoorten:

- De Kleine Geul en de bosschages vormen geschikte voeragegebieden en vliegroutes voor algemene vleermuissoorten,

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Ware muizen, woelmuisen, spitsmuizen en slaapmuizen

Er komen NDFF-gegevens van de volgende beschermde muizensoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer: bosmuis, dwergmuis, grote bosmuis, hazelmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en veldmuis. De verspreidingsgebieden van de veldspitsmuis (verdwenen in Zuid-Limburg), eikelmuis (verdwenen in deel Zuid-Limburg) noordse woelmuis overlappen niet met de locatie van het plangebied in Epen (Verspreidingsatlas). Uit de verspreidingsgegevens en NDFF-gegevens komen de grote bosmuis, waterspitsmuis en hazelmuis naar voren.

Hazelmuis

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de hazelmuis naar voren binnen de directe omgeving van het plangebied. Dit betreffen waarnemingen rond de wandelpaden aan de randen van het Vijlenerbos/Elzetterbos op circa 1 kilometer ten oosten van het plangebied. Ook komen er waarnemingen van de soort naar voren op circa 2 kilometer ten westen van het plangebied in het bosgebied rondom Groeve Bovenste Bosch. De beide bosgebieden rondom het plangebied staat niet in directe verbinding met het plangebied. Omdat het plangebied weinig onderbegroeiing bevat, er geen nesten zijn aangetroffen en niet in verbinding staat met de bronpopulaties ten oosten en westen van het plangebied, kan de soort redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied.

Grote bosmuis

Uit de NDFF-gegevens komt de grote bosmuis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Op circa 1 kilometer ten oosten van het plangebied is de soort waargenomen binnen en op de grenzen van het Vijlenerbos/Elzetterbos. De soort komt voor in bosranden met weinig ondergroei, niet te nat rietland, parken, braakliggend land, duinen, heide en tuinen. De grote bosmuis heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei. Dit biotoop is aanwezig in de directe omgeving van het plangebied maar niet binnen het plangebied. Het plangebied bestaat met name uit jonge opslag van houtige beplanting en grasland. Het plangebied is niet direct verbonden met het

Vijlenerbos/Elzetterbos middels bijvoorbeeld een tussenliggend bosgebied. Hierdoor kan de grote bosmuis naar verwachting niet goed verspreiden buiten het Vijlenerbos/Elzetterbos. De soort kan door het ontbreken van geschikt biotoop en relatief geïsoleerde ligging van het Vijlenerbos/Elzetterbos redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied.

Waterspitsmuis

De verspreiding van de soort overlapt met het plangebied, maar komt niet naar voren binnen de NDFF-gegevens. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. In de oevers moet voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. De Kleine Geul vormt geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis.

Overige beschermde muizensoorten

Uit de NDFF-gegevens komen bosmuis, dwergmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en veldmuis naar voren. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen (muizenholletjes, uitwerpselen etc.) aangetroffen. Het is echter goed mogelijk dat algemeen voorkomende muizensoorten voorkomen binnen het plangebied.

Voorkomen muizensoorten binnen het plangebied:

- De Kleine Geul binnen het plangebied is potentieel geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis,
- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor algemene muizensoorten.

3.2.4.2 Knaagdieren

Eekhoorn

De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken, bosschages en houtwallen in de buurt van bos. Binnen het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig voor de eekhoorn. Binnen het plangebied zijn ten tijde van het veldbezoek geen nesten aangetroffen. De bosschages, bomenrijen en hagen kunnen geschikt leefgebied vormen voor de eekhoorn.

Bever

Uit de NDFF-gegevens komen de bever naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Rondom de Kleine Geul komen spoor waarnemingen van de bever naar voren.

Tijdens het veldbezoek zijn vraatsporen en in- en uittreed locaties van de bever waargenomen in de Kleine Geul. Ten tijde van het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied geen burchten en/of oeverholten aangetroffen. In afbeelding 14 zijn de locaties van de sporen weergegeven op een topografische kaart. In afbeelding 15 en 16 zijn voorbeeldfoto's opgenomen van de beversporen.

Afbeelding 14. Waarnemingen van de beversporen (vraat en in/uittreedt sporen) ten opzichte van de ligging van het plangebied (bron: PDOK Viewer).

Afbeelding 15. Vraatsporen van de bever nabij de huidige vistrap (gekeken richting westen).

Afbeelding 16. Vraatsporen en in/uittreedt sporen van de bever tegenover beoogde locatie inlaat nevengeul in het ontwerp (gekeken richting westen).

Voorkomen knaagdieren binnen de deelgebieden:

- Het plangebied is geschikt leefgebied voor de eekhoorn,
- De Kleine Geul en oevers vormt geschikt foerageergebied voor de bever en mogelijk zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

3.2.4.3 Marterachtigen

Boom- en steenmarter

Uit het literatuuronderzoek komt de steenmarter naar voren in de directe omgeving van het plangebied. Aangenomen mag worden het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters. Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10 - 700 ha. Verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in takkenhopen, dichte doornstruwelen en met name in gebouwen. Met het grotendeel ontbreken van dichte takkenhopen, struweel en bebouwing kunnen verblijfplaatsen van de soort redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het plangebied. Het plangebied biedt marginaal geschikt foerageergebied voor de steenmarter.

De boommarter leeft bij voorkeur in grote aaneengesloten bossen en gebruikt vooral oude spechten- en eekhoornnesten als nestlocatie. Dit biotoop is niet aanwezig binnen het plangebied. Ook zijn er geen spechten- en eekhoornnesten aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de boommarter aangetroffen binnen het plangebied. De boommarter kan redelijkerwijs worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het plangebied.

Otter

De totale Nederlandse otterpopulatie is in kaart gebracht en waarbij er geen sprake is van een verspreiding rondom het plangebied (De Zoogdiervereniging). De otter kan worden uitgesloten binnen het plangebied en de Kleine Geul.

Das

Uit de NDFF komen gegevens van de das naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Dit betreffen waarnemingen van sporen en individuen ter plaatse rondom het plangebied.

Tijdens het veldbezoek van dit verkennende flora- en faunaonderzoek zijn er geen burchten aangetroffen binnen en rondom het plangebied. Binnen het plangebied, op de zuidelijke grasvelden zijn dassensporen aangetroffen in de vorm van een latrine (afbeelding 17 en 18). Omdat ten tijde van het veldbezoek geen burchten zijn aangetroffen binnen het plangebied, kunnen verblijfplaatsen van de das worden uitgesloten. Het plangebied is onderdeel van het leefgebied van de das (o.a. foerageergebied).

Afbeelding 17. Locatie van de aangetroffen das latrine binnen het plangebied (bron: PDOK Viewer).

Afbeelding 18. Aangetroffen das latrine binnen het plangebied (foto genomen in het zuiden van het plangebied).

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF komen waarnemingen van de bunzing, hermelijn en wezel naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig (cultuur)landschap waarin zij voldoende dekking vinden. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen. Ook (delen van) weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied benut.

Buiten de dekking van vegetatie zijn kleine marters kwetsbaar voor andere predatoren. Open veld wordt dan ook gemeden en in de regel zullen ze zich niet verder dan enkele meters uit de dekking van vegetatie wagen (Handreiking Kleine marters, provincie Noord-Brabant, 2017). De combinatie van de bosschages, grasland, hagen en de Kleine Geul kunnen de kleine marterachtigen niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Voorkomen marterachtigen binnen de het plangebied:

- Het plangebied vormt geschikte foerageergebied en leefgebied voor de das,
- Burchten van de das zijn afwezig binnen het plangebied,
- Kleine marterachtigen kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied,
- Steenmarter kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Uit de NDFF komen haas en konijn naar voren binnen de directe omgeving van het plangebied. Sporen van konijn zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Konijnen eten eiwitrijke en licht verteerbare plantdelen, zoals scheuten en wortels van grassen en kruiden en loten van jonge struiken en bomen. Het plangebied vormt door de extensieve graslanden en bosschages geschikt leefgebied voor het konijn. Sporen van egel zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen binnen het plangebied. Het gehele plangebied vormt geschikt leefgebied voor de egel.

Sporen van de vos (holen en uitwerpselen) zijn binnen het plangebied niet aangetroffen, echter vormt het plangebied geschikt leefgebied voor de vos.

Hazen maken legers (ondiepe uithollingen) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker worden hazenlegers waargenomen. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen sporen van de soort aangetroffen binnen het plangebied. Binnen het plangebied is het bovenstaande biotoop aanwezig. De haas kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Uit de NDFF-gegevens komt de wilde kat naar voren binnen de directe omgeving van 1,5 kilometer van het plangebied. De wilde kat is binnen Nederland aangesteld als een habitatrichtlijn soort. Net als de hazelmuis en grote bosmuis komen alle waarnemingen van de wilde kat naar voren binnen de bosgebieden rondom het plangebied (o.a. het Vijlenerbos/Elzetterbos). De wilde kat komt voor in afgelegen gebieden met uitgestrekte, afwisselende en droge, oude eiken-, beuken- of gemengde loofbossen. De wilde kat gebruikt als schuilplaats en plek voor de jongen boomholtes, rotsspleten, oude dassen-, vossen- of konijnenholen, hooibalen en holtes onder houtstapels of boomwortels. De bovenstaande biotopen en verblijfplaatsen zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor de soort kan worden uitgesloten binnen het plangebied.

De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de lynx en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op De Hoge Veluwe en Drenthe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen van overige zoogdiersoorten:

- Konijn, haas, egel, vos kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.2.1 Amfibieën

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende amfibiesoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: Alpenwatersalamander, bruine kikker, geelbuikvuurpad, gewone pad, kleine watersalamander en vinpootsalamander.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is de soort in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Binnen het plangebied is enkel de Kleine Geul aanwezig als waterlichaam. De Kleine Geul is een snelstromende beek, dat rijk aan vis is. De Kleine Geul vormt ongeschikte voortplantingsbiotoop voor de Alpenwatersalamander.

Algemeen voorkomende amfibieën (o.a. bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander)

Algemene voorkomende amfibieën zijn niet kieskeurig wat betreft het voortplantingsbiotoop. In het voorjaar zijn de soorten in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. De Kleine Geul vormt een ongeschikt voortplantingswater voor de algemene amfibieën. De algemene amfibieën worden naar verwachting slechts zwervend aangetroffen binnen het plangebied.

Geelbuikvuurpad

De geelbuikvuurpad maakt gebruik van twee typen wateren: tijdelijke wateren voor de voortplanting en sterker begroeide wateren om buiten de voortplanting in te verblijven. De soort wordt in Nederland waargenomen in ruderaal terrein (groeven) en in halfnatuurlijke graslanden. Binnen het plangebied zijn geen geschikte (tijdelijke) voortplantingswateren aanwezig voor de soort. Met het ontbreken van (tijdelijke) stilstaande wateren kan de soort worden uitgesloten binnen het plangebied.

Vinpootsalamander

Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. In het heuvellandschap planten vinpootsalamanders zich voort in bronpoeltjes, bospoelen, drinkpoelen en kleine, zwakstromende beekjes. Binnen het plangebied zijn de bovenstaande wateren niet aanwezig. De Kleine Geul is een snelstromende beek, waardoor de vinpootsalamander niet wordt verwacht binnen het plangebied.

Voorkomen van beschermde amfibiesoorten:

- Binnen het plangebied worden enkel algemeen voorkomende amfibieënsoorten verwacht.

3.2.2 Reptielen

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende waarnemingen van reptielen naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: hazelworm en levendbarende hagedis.

Hazelworm

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de hazelworm naar voren. Dit betreffen waarnemingen in het Vijlenerbos/Elzetterbos op circa 1 kilometer ten oosten van het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen en/of individuen van de soort aangetroffen.

Hazelwormen leiden een verborgen leven. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaale plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. In zeer natte habitats worden slechts zelden hazelwormen waargenomen (Nederlands register). In inundatiegebieden (o.a. beekdalen) kan de hazelworm op voorhand worden uitgesloten. Op de hogere zandgronden rondom het plangebied komt de soort voor.

Levendbarende hagedis

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de levendbarende hagedis naar voren. Dit betreffen waarnemingen in het Vijlenerbos/Elzetterbos op circa 1 kilometer ten oosten van het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen sporen en/of individuen van de soort aangetroffen.

De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Net als de hazelworm worden levendbarende hagedissen enkel op hoger gelegen delen van het landschap aangetroffen. Levendbarende hagedis en hazelworm vermijden inundatiegebieden. Het plangebied is gelegen in een inundatiegebied van de Kleine Geul. De soort kan worden uitgesloten. Op de hogere zandgronden rondom het plangebied komt de soort voor.

Voorkomen reptielensoorten binnen het plangebied:

- Aanwezigheid van hazelworm en levendbarende hagedis kan worden uitgesloten.

3.2.3 Vissen

Binnen het plangebied en de directe omgeving van 1,5 kilometer komen de volgende beschermde vissoorten naar voren: beekdonderpad, beekprik en elrits. Op basis van expert judgement en de NDFF-gegevens worden ook (migrerende) vissoorten uit de rode lijst verwacht zoals barbeel en kopvoorn.

Algemene en rode lijst vissoorten

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van algemene vissoorten en rode lijst soorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied zoals de barbeel en kopvoorn. De Kleine Geul binnen en buiten de grenzen van het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de bovenstaande soorten. Algemene vissoorten en de rode lijst soorten kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Beekdonderpad

De beekdonderpad leeft in kleine snelstromende beken met een bodem van grind en stenen en is een honkvaste vis die vast op een plek foerageert en verblijft. Overdag verschuilen de dieren zich tussen stenen en boomwortels. Uit de NDFF-gegevens komt, binnen het plangebied in de Kleine Geul en rondom de Wingbergmolen, beekdonderpad naar voren. De Kleine Geul vormt geschikt leefgebied voor de soort.

Beekprik

Het leefgebied van de soort bevindt zich in beken en riviertjes. In Nederland komt de beekprik voor in enkele beken met een goede waterkwaliteit. Binnen de Kleine Geul komen waarnemingen van de soort naar voren. Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van Waterschap Limburg naar voren in de Kleine Geul, op circa 950 meter ten noorden van het plangebied. De Kleine Geul binnen en buiten de grenzen van het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de beekprik. De beekprik kan niet worden uitgesloten binnen de Kleine Geul.

Elrits

Elrits is een soort van zuurstofrijke wateren. In Nederland komt elrits voor in sneller stromende rivieren en beken in Zuid-Limburg. Uit de NDFF-gegevens komt de elrits naar voren binnen het plangebied, in de Kleine Geul. De Kleine Geul vormt geschikt leefgebied voor de elrits.

Voorkomen beschermde vissoorten binnen het plangebied:

- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de beekdonderpad, beekprik, elrits, algemene en rode lijst vissoorten.

3.2.4 Vlinders, libellen en overige beschermde ongewervelden

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende beschermde ongewervelden naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied: grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, sleedoornpage, zilveren maan, bosbeekjuffer, gewone bronlibel en teunisbloempijlstaart.

Grote vos

Uit de NDFF-gegevens komt naar voren dat in de directe omgeving van het plangebied, twee individuen rond de Volmolen zijn aangetroffen. Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van de soort bekend. De soort komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. De waardplant van de soort is vooral iep, maar ook zoete kers en enkele wilgensoorten. Binnen het plangebied zijn de waardplanten van de soort niet aangetroffen. Het plangebied vormt naar verwachting geen essentieel leefgebied voor de grote vos, echter kunnen er zwervende individuen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Grote weerschijnvlinder

De soort is binnen het plangebied niet waargenomen. De grote weerschijnvlinder komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen en als waardplant heeft de soort

vooral boswilg; soms grauwe wilg. Binnen het plangebied zijn geen oudere bossen aanwezig, waardoor de soort redelijkerwijs kan worden uitgesloten binnen het plangebied.

Kleine ijsvogelvinder

De kleine ijsvogelvinder is een soort die voornamelijk voorkomt in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen en leeft vooral van wilde kamperfoelie, rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie in de bovengenoemde habitattypen. Door het ontbreken van geschikte waardplanten en habitattypen kan de soort worden uitgesloten binnen de het plangebied.

Sleedoornpage

De sleedoornpage leeft in een landschap waarin sleedoornstruweel of pruimen en markante ontmoetingsbomen aanwezig zijn. Hieraan wordt vooral voldaan bij struwelen langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen en akkers. De waardplanten voor de soort zijn sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (o.a. pruim). Uit de NDFF-gegevens komen enkele waarnemingen van de soort naar voren rond de Volmolen (circa 400 meter ten zuiden van het plangebied). De meeste waarnemingen van de soort komen naar voren op circa 600 meter ten oosten van het plangebied. Binnen het plangebied zijn sleedoornstruiken aangetroffen (afbeelding 19). Op basis met het ontbreken van eitjes in de sleedoornhagen en het behoud van de struwelen in het plangebied kan de soort en negatieve effecten redelijkerwijs worden uitgesloten.

Afbeelding 19. Aangetroffen waardplanten (sleedoorn) voor de sleedoornpage ten opzichte van het plangebied (bron: PDOK Viewer).

Zilveren maan

Natte tot vochtige, schrale graslanden en bloemrijke hooi- of rietlanden. De waardplant van de soort is vooral moerasviooltje; in duinen ook duin- en hondsviooltje. De bovenstaande biotopen zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor de soort op voorhand kan worden uitgesloten binnen de grenzen van het plangebied.

Teunisbloempijlstaart

De soort komt met name voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De waardplanten zijn algemeen voorkomend in Nederland. In combinatie met geschikte habitat voor de bovenstaande waardplanten

en de vlinder zelf (vochtige bossen) kan de soort niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Met name de oevers van de Klein Geul vormen geschikt standplaatsen voor de bovenstaande waardplanten.

Bosbeekjuffer

Uit de NDFF-gegevens komen meerdere waarnemingen van de bosbeekjuffer naar voren in de Kleine Geul binnen het plangebied. De waarnemingen komen naar voren rondom de Wingbergmolen, de huidige vistrap, de brug ten noorden van de Wingbergerweg en de brug ten westen in het plangebied. De soort komt voor in bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koele, zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie. Dit biotoop is aanwezig binnen het plangebied en de soort kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Gewone bronlibel

Uit de NDFF-gegevens komt de gewone bronlibel naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. Dit betreft een imago. De soort komt niet naar voren uit de NDFF-gegevens binnen de grenzen van het plangebied. De soort leeft voornamelijk in schone, zuurstofrijke bovenlopen van beken, vaak met veel schaduw. De larven leven grotendeels ingegraven in het bodemsubstraat van de beek, op stroomluwe plaatsen. De larven worden vooral aangetroffen op plekken waar fijn zand, slib en een laagje detritus is afgezet. De Kleine Geul vormt binnen het plangebied ongeschikt leefgebied. Het traject binnen het plangebied is naar verwachting niet grotendeel van het seizoen sterk beschaduwd. Ook vormt het traject binnen het plangebied weinig stromingsluwe locaties waar de larven zich kunnen verschuilen. Het plangebied vormt naar verwachting geen essentieel leefgebied voor de gewone bronlibel. Echter kunnen er zwervende individuen aanwezig zijn binnen het plangebied. De zwervende individuen bevinden zich in ongeschikt leefgebied (o.a. afwezigheid schaduw) en binnen het plangebied zijn geen vaste populaties aanwezig.

Overige soorten

In verband met het ontbreken van voor overige beschermde ongewervelden geschikte ecotopen in het plangebied (oude eiken, veensloten, vennen) kan het voorkomen van overige beschermde ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde ongewervelden:

- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de grote vos, bosbeekjuffer, sleedoornpage en teunisbloempijlstaart.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

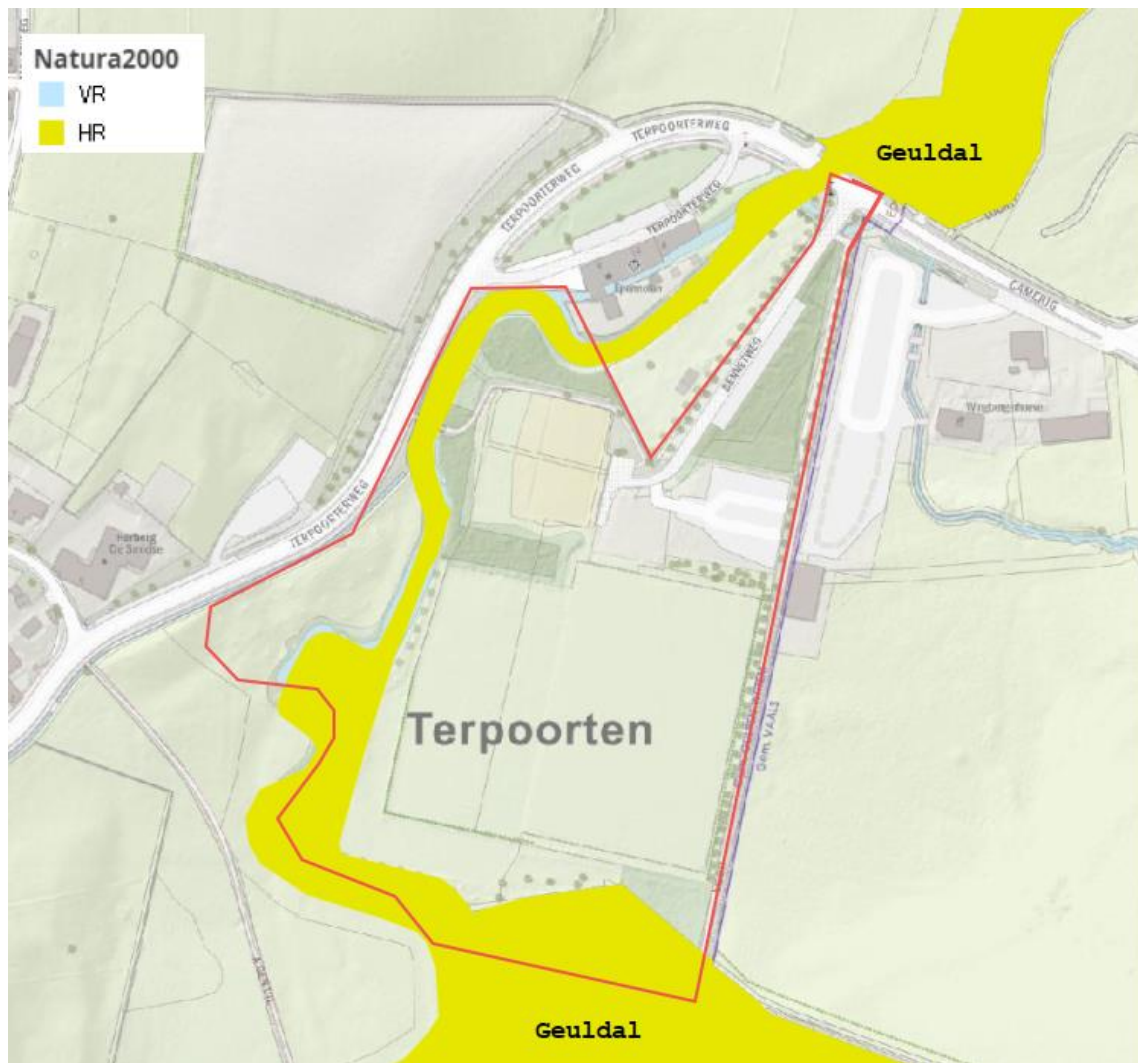
In dit hoofdstuk is aangegeven of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het plangebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de provincie Limburg en de gemeente Gulpen-Wittem. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is gelegen binnen een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De Kleine Geul binnen het plangebied vormt onderdeel van het Natura2000-gebied het Geuldal. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden tot het plangebied zijn weergegeven in tabel 2 en in afbeelding 20.

Tabel 2. Natura2000-gebieden en de afstand tot het plangebied.

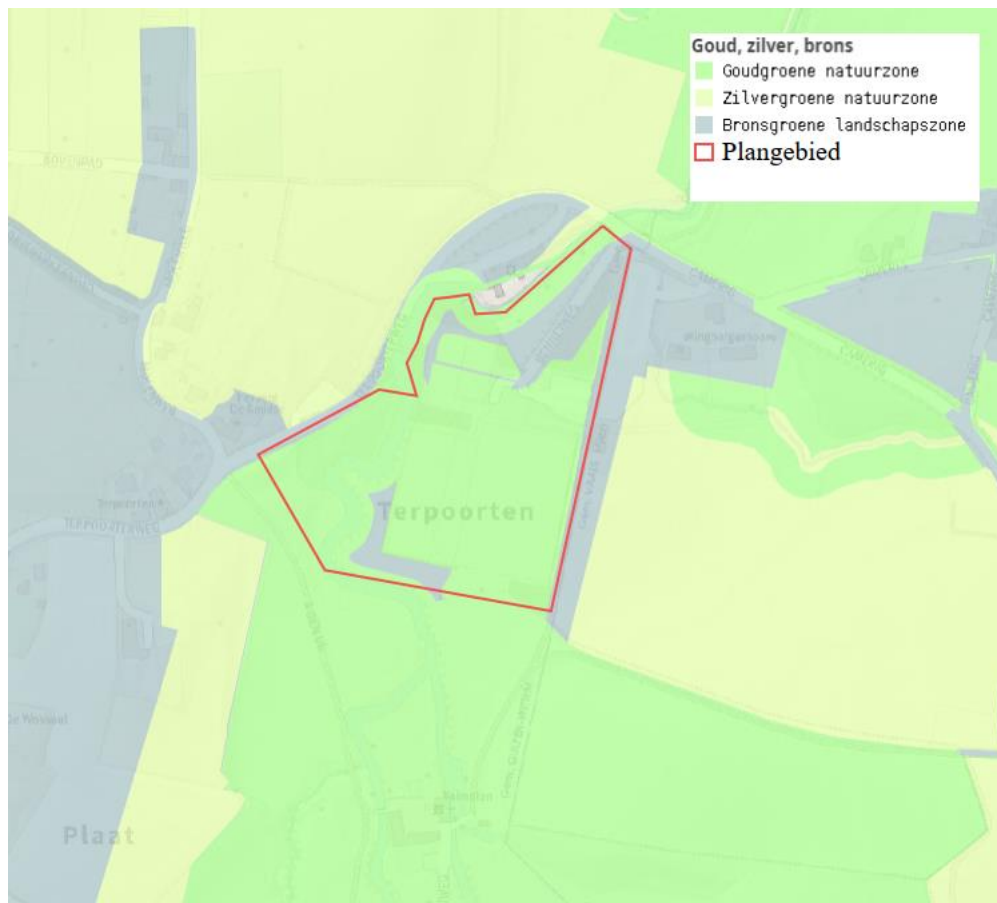
Natura2000-gebied	Afstand tot het plangebied
Geuldal (NL)	0,0 km

Afbeelding 20. Ligging van het plangebied (rode belijning) ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Atlas Limburg, Provincie Limburg).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 21 is te zien dat het plangebied is gelegen in de goudgroene natuurzone en bronsgroene natuurzone. De Wingbergmolen en bijbehorende terrein buiten het gebied is gemarkeerd als goudgroene, zilvergroen of bronsgroene natuurzone. De huidige vistrap en de ligging van de beoogde vistrap zijn gelegen in de goudgroene natuurzone. De Bennetweg en de bijbehorende parkeerplaats (uitbreiding) bevinden zich in de bronsgroene natuurzone. Het goudgroene natuurzone is het Natuur Netwerk Nederland (NNN) binnen provincie Limburg. Binnen de zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De zilvergroene natuurzone maakt echter geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone. De bronsgroene landschapszone omvat de landschappelijke waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met daarin aanwezige (extensievere) landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen, waterlopen e.d.

Afbeelding 21. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd), ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland (bron: Provincie Limburg, Atlas Limburg).

4.3 Houtopstanden

Binnen het plangebied worden bomen gekapt waar de parkeerplaats wordt uitgebreid op de Bennetweg. Ook worden mogelijk bomen gekapt op de locatie waar de vistrap wordt gerealiseerd. Het aantal bomen dat geveld gaan worden, is niet bekend en is afhankelijk van het definitieve ontwerp. Het definitieve ontwerp is nog niet bekend. Het plangebied is gelegen buiten de grenzen van de bebouwde kom Epen, waardoor het onderdeel Houtopstanden mogelijk van toepassing is.

Aanvraag van een omgevingsvergunning binnen gemeente Gulpen-Wittem is niet aan de orde, omdat de bomen binnen het plangebied niet zijn gelegen binnen de bebouwde kom. De bomen die mogelijk gekapt gaan worden, vallen onder de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming geldt een meldplicht als er een of meer rijen van 21 of meer bomen worden geveld. Of een bosoppervlakte van minimaal 1000 m². Er is mogelijk sprake van een meldplicht bij de provincie Limburg als er ten behoeve van de werkzaamheden de bovenstaande voorwaarden worden voldaan.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik van het plangebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Op basis van de bronnenstudie en het veldbezoek kan de soortgroep beschermde flora worden uitgesloten binnen het plangebied. Deze (soort)groep wordt dan ook niet verder meer behandeld in deze rapportage. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het plangebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

5.1.1.1 Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogels die het hele jaar gebruikt worden, zijn jaarrond beschermd. Voor jaarrond beschermde nesten gelden de volgende voorwaarden:

- Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
- Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
- Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: grote gele kwikstaart, ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
- Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Buiten de grote gele kwikstaart worden er binnen het plangebied geen jaarrond beschermde nesten verwacht.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart kan naar verwachting tot broeden komen of gekomen zijn binnen en direct grenzend aan het plangebied. Onder de brug aan de westzijde van het plangebied en rondom de Wingbergmolen kan de soort tot broeden komen. Tijdens de werkzaamheden en de beoogde ontwikkelingen wordt de desbetreffende brug niet aangetast. De beoogde ontwikkelingen en werkzaamheden zullen naar verwachting binnen 20 meter van brug plaatsvinden. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden en/of realiseren van de vistrap nabij de brug en de Wingbergmolen kunnen negatieve effecten op de soort worden uitgesloten, als de werkzaamheden rondom de brug buiten de broedperiode van de soort plaatsvinden (begin maart t/m eind juni). Om negatieve effecten op de grote gele kwikstaart ten gevolge van de werkzaamheden te voorkomen, dient buiten de broedperiode gewerkt te worden. Indien niet mogelijk zal er een nader soortgericht onderzoek naar de grote kwikstaart uitgevoerd moeten worden. Zo om de specifieke territoria en/of nestlocaties in kaart te brengen.

5.1.1.2 Omgevingsscansoorten

Omgevingsscansoorten betreffen soorten die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Met als eis dat er in de directe omgeving van het plangebied geschikte vervangende nestlocaties aanwezig zijn. De nesten van deze soorten zijn wel jaarrond beschermd wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende

alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt. Binnen het plangebied worden omgevingsscansoorten niet verwacht en in de directe omgeving is meer als voldoende alternatief broedbiotoop aanwezig, waardoor de omgevingsscansoorten binnen dit onderzoek worden gezien als algemene broedvogels. Zie voor toelichting in hoofdstuk 5.1.1.3.

5.1.1.3 Algemene broedvogels

De omgeving van het plangebied vormt geschikt broedgebied voor algemene broedvogels. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen voor algemeen voorkomende broedvogels leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten hiermee in gevaar. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 Wet Natuurbescherming.

5.1.2 Grondgebonden zoogdieren

5.1.2.1 Das

Met name de grasvelden binnen het plangebied vormen geschikte foerageergebied en/of migratieroute voor de das. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen (burchten) aangetroffen. Door het uitbreiden van de parkeerplaats en het realiseren van de nevengeul/vistrap binnen het plangebied blijven grotendeel van de graslanden en bosschages behouden. Ook is er in de directe omgeving van het plangebied meer als voldoende foerageergebied en ruimte beschikbaar waarin de das zich kan voortbewegen in het territorium. Indien de aanwezige wissels binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden vrij van obstakels blijven, worden er geen negatieve effecten door de werkzaamheden verwacht op het leefgebied van de das.

5.1.2.2 Bever

De Kleine Geul en de bijbehorende oevers vormen geschikt leefgebied voor de bever. Binnen het plangebied zijn vraatsporen en in/uittreedsporen aangetroffen in de Kleine Geul. Het plangebied vormt onderdeel van het leefgebied van de bever. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen verblijfplaatsen van de bever aangetroffen binnen en rondom het plangebied, echter in de periode van het veldbezoek en de werkperiode kan de bever zich vestigen. Door het verdwijnen van de huidige vistrap en realiseren van de nevengeul worden er werkzaamheden uitgevoerd in en rondom de Kleine Geul. Er dient aangetoond te worden dat ter plaatse van de vergravingen in de Geul alsmede in de directe omgeving van die vergravingen (tot een afstand van zo'n 50 m van de vergraving) geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Nader soortenonderzoek naar oeverholten en/of verblijfplaatsen ten behoeve van de werkzaamheden en ontwikkelingen is benodigd. Dit dient conform het kennisdocument plaats te vinden in de periode maart-april.

5.1.2.3 Waterspitsmuis

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van waterspitsmuis langs de Kleine Geul niet kan worden uitgesloten. Net als de bever zijn ten tijde van het veldbezoek geen verblijfplaatsen van de waterspitsmuis aangetroffen binnen en rondom het plangebied, echter zijn deze oeverholten verborgen in de oever. Ook kunnen verblijfplaatsen ontstaan in de periode van het veldbezoek en de werkperiode. Het oevertraject binnen het plangebied, en de locaties waar de inlaat en uitlaat van de nevengeul worden gerealiseerd zijn niet steil en vormen zodoende geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. Op veel plaatsen is er naar verwachting sprake van natuurlijke en structuurrijke vegetatie. Hiermee zijn deze oevers geschikt als leefgebied voor waterspitsmuis. Binnen en rondom de locatie waar gegraven gaat worden in de oever van de Kleine Geul, kunnen rustplaatsen en/of foerageerplaatsen van de soort aanwezig zijn. De (graaf) werkzaamheden in en rondom de Kleine Geul kunnen leiden tot negatieve effecten op het leefgebied van de waterspitsmuis. Om negatieve effecten op de waterspitsmuis ten gevolge van de werkzaamheden te voorkomen, dient er een nader soortgericht onderzoek naar de waterspitsmuis uitgevoerd moeten worden (eDNA).

5.1.2.4 Eekhoorn

De bosschages/bomenrijen/struwelen etc. binnen het plangebied vormen geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten aangetroffen. De eekhoorn is ten tijde van het veldbezoek

afwezig. Omdat het plangebied geschikt leefgebied vormt voor de eekhoorn dient voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie te worden uitgevoerd en/of werken binnen vrijgestelde periode.

5.1.2.5 Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

In het plangebied worden algemeen voorkomende muizensoorten, kleine marterachtigen, konijn, vos, haas en egel verwacht. Dit betreffen beschermde soorten met een provinciale vrijstelling. De omgeving vormt voor deze soorten ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende zoogdiersoorten worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield (muizen). Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.1.3 Vleermuizen

5.1.3.1 Vliegroutes en migratieroute

De bosranden van de boschages en de Kleine Geul vormen potentieel foerageergebied en/of vliegroutes voor vleermuizen. Het lijnvormige element van de Kleine Geul en de bosranden zullen niet verdwijnen of worden aangetast binnen de beoogde ontwikkelingen. Permanente negatieve effecten op vliegroutes en/of foerageergebieden van de vleermuizen door kappen van bomen worden niet verwacht. Tijdens de werkzaamheden en/of realisatie van de ruimtelijke ontwikkelingen dient kunstlicht te worden voorkomen op de bosranden gedurende de werkzaamheden. Maar ook bij de aanleg dient rekening te worden gehouden met de aanleg van verlichting bij de nieuwe parkeerplaats. Ook dienen de werkzaamheden bij voorkeur overdag te worden uitgevoerd. Indien niet mogelijk is dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar vliegroutes.

5.1.4 Amfibieën

5.1.4.1 Algemene amfibieën

De omgeving vormt voor de algemene amfibieën ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Dit betreffen beschermde soorten met een provinciale vrijstelling. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende amfibiesoorten worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield. Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.1.5 Vissen

5.1.5.1 Beekdonderpad, beekprik, elrits.

Bij het verwijderen van de huidige vistrap en de beektrajecten direct grenzend aan de vispassage, grenzend aan de Wingbergmolen, en de bijbehorende werkzaamheden leiden naar verwachting tot het verdwijnen van het leefgebied van de rode lijst- en algemene vissoorten, beekdonderpad, beekprik en elrits. Ook bij het realiseren van de beoogde nevengeul kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden op het leefgebied van de rode lijst- en algemene vissoorten, beekdonderpad, beekprik en elrits. De ingreep kan leiden tot het doden en verwonden van exemplaren van deze soorten wanneer werkzaamheden het gehele jaar plaatsvinden. Met name de beekdonderpad is honkvast en verplaatst zich tijdens de werkzaamheden niet (mondelinge melding R. Gubbels). Bij de uitvoering van de werkzaamheden kunnen individuen van de soorten worden gedood (o.a. verschuiven grond in de beek): een overtreding van de verbodsartikelen 3.5, eerste lid, en 3.10, eerste lid, onder a, van de Wvnb. De beekdonderpad, beekprik en elrits zijn recent waargenomen in en rondom de locaties, waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden. Er is een vooroverleg met provincie Limburg en een ontheffing benodigd.

5.1.5.2 Algemene vissen

Gedurende de werkzaamheden aan de vistrap dient rekening worden gehouden met algemene vissen. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens de algemene zorgplicht.

5.1.6 Ongewervelden

5.1.6.1 Bosbeekjuffer

De bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De aanwezigheid van deze soort kan hiermee binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Larven komen voor in holle oevers tussen de uitgespoelde wortels van bomen en struiken die op de beekoevers staan. Men is voornemens om de huidige vistrap te verwijderen en in de oevers van de Kleine Geul graafwerkzaamheden uit te voeren. Op de locatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden zijn imago's van de soort aangetroffen. Het verwijderen van de vispassage en het graven in twee oeverlocaties zijn kleinschalige werkzaamheden. In de omgeving, in de Kleine Geul is meer als voldoende alternatief leefgebied aanwezig voor de bosbeekjuffer. In de vispassage worden geen larven van de soort verwacht, waardoor negatieve effecten door het verwijderen van de vispassage niet worden verwacht.

De larven van de bosbeekjuffer verblijven gedurende twee jaar jaarrond in het waterlichaam. Tijdens het uitvoeren van de (graaf) werkzaamheden aan de oevers kan het leefgebied van de larven tijdelijk worden verstoord en kan mogelijk doding van de larven plaatsvinden. Negatieve effecten op de larven van de bosbeekjuffer kunnen door de werkzaamheden niet worden uitgesloten.

5.1.6.2 Teunisbloempijlstaart

Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor de teunisbloempijlstaart. Binnen het plangebied kunnen de waardplanten van de soorten voorkomen (wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart), doordat het veldbezoek is uitgevoerd buiten de bloeiperiode van de bovenstaande soorten, kunnen de groeiplaatsen van de waardplanten niet worden vastgesteld. Wanneer voor de realisatie van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen kattenstaart wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart opstand gekapt en gesnoeid dienen te worden, kan dit mogelijk leiden tot het vernietigen van het leefgebied van de teunisbloempijlstaart. Om voor teunisbloempijlstaart een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen bij het verdwijnen van de waardplanten, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Dit door het in kaart brengen van de waardplanten in de bloeiperiode en nader teunisbloempijlstaart onderzoek uit te voeren.

5.1.7 Overige en algemene soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat de aanwezigheid van onder de beschermingsregimes vallende beschermde soorten uit de soortgroep overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende (vrijgestelde) muizensoorten. Voor deze soorten zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve geschikte leefgebieden aanwezig. Met de aanwezigheid van geschikte leefgebieden in de directe omgeving worden van de ingreep geen negatieve effecten op deze soorten verwacht. Tijdens de werkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht om het doden van individuen te voorkomen (Wnb artikel 1.11), zie hiervoor paragraaf 6.1.4.

De algemene, zwervende amfibieën (o.a. kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker) zijn door de provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel is het mogelijk dat er zwervende individuen in het plangebied voorkomen, hierdoor dient bij de uitvoering rekening te worden gehouden met de zorgplicht (Wnb artikel 1.11), zie hiervoor paragraaf 6.1.4.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het plangebied zijn zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde gebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Algemeen

Het plangebied is gelegen in Natura2000-gebied "Geuldal" (zie afbeelding 20). Binnen het Natura2000-gebied Geuldal zijn de volgende habitatsoorten opgenomen: Spaanse vlag, vliegend hert, beekprik, rivierdonderpad, kamsalamander, geelbuikvuurpad, meervleermuis, ingekorven vleermuis, vale vleermuis en bever. Ook zijn er binnen het Geuldal de volgende doelhabitattypen opgenomen: beken en rivieren met waterplanten (H3260A), droge heiden (H4030), pioniersbegroeiingen op rotsbodem (H6110), zinkweiden (H6130), kalkgraslanden (H6210), heischrale graslanden (H6230), ruigten en zomen (H6430C), glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510A), kalktufbronnen (H7220), kalkmoerassen (H7230), veldbies – beukenbossen (H9110), beuken – eikenbossen met hulst (H9120), eiken – haagbeukenbossen (H9160B) en vochtige alluviale bossen (H91E0C).

Effecten stikstofdepositie

Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofdepositie en het bijbehorende Besluit stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Ingevolge het nieuwe artikel 2.9a juncto artikel 2.5 Besluit stikstofreductie en natuurverbetering wordt de stikstofdepositie vanwege bouw- en aanlegactiviteiten buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling van de vergunningplicht. Er wordt zodoende geen negatief effect te verwachting op de omringende Natura 2000-gebieden bij de aanlegfase. Bij de gebruiksfase van het plangebied blijft het aantal parkeerplekken (24 stuks) in het ontwerp gehandhaafd. Zodoende worden bij het aanpassen van de parkeerplaats geen negatieve effecten verwacht op het Natura2000-gebied, de huidige situatie wordt behouden en leidt naar verwachting voor een onveranderde verkeersdruk. Momenteel wordt het braakliggende terrein gebruikt als illegale parkeerplaats. Bij het aanpassen van het braakliggende terrein naar speelterrein en het verwijderen van deze parkeerplekken zal de verkeersdruk in het toekomstige ontwerp afnemen, en worden er geen negatieve effecten verwacht op het Natura2000-gebied. Ook wordt het tijdelijke gronddepot van de gemeente verwijderd in het toekomstige ontwerp. Zo verdwijnen en/of minderen de transport bewegingen van en naar het gronddepot en wordt de huidige verkeersdruk in de toekomstige situatie verminderd. Zo worden de huidige negatieve effecten op het Natura2000-gebied verminderd. Door het verwijderen van het braakliggende terrein binnen het plangebied, verdwijnen transport bewegingen van en naar het terrein en wordt het aantal parkeerplekken binnen het plangebied verminderd. Zodoende worden de huidige negatieve effecten op het Natura2000-gebied verminderd. Negatieve effecten door de beoogde ontwikkelingen worden niet verwacht.

Overige storingsfactoren

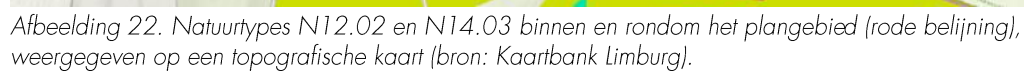
Op basis van de aanwezigheid van (leefgebied) van beschermde doelsoorten binnen het plangebied kunnen negatieve effecten door de werkzaamheden op de aangewezen habitattypen en -soorten niet worden uitgesloten. Hiervoor dient een voortoets uitgevoerd te worden.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

De ingrepen vinden plaats binnen de goudgroene natuurzone (Limburgse deel van de NNN) en zilvergroene natuurzone. De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Met de ingrepen die onder andere deels uitgevoerd gaan worden in de aangewezen natuurbeken, de goudgroene natuurzone, zilvergroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone, moet alvorens gestart worden met de werkzaamheden daarom eerst getoetst worden aan het afwegingskader Natuurnetwerk Nederland.

In afbeelding 22 zijn de aangewezen natuurtypen weergegeven. Binnen het plangebied is alleen langs de oever van de Kleine Geul het natuursysteem Kruiden- en faunairij grasland (N12.02) en natuursysteem Haagbeuken- en essenbos (N14.03) aanwezig. De werkzaamheden worden echter onder andere uitgevoerd in het kader van een natuurversterkende maatregel, namelijk realisatie van een nieuwe vispassage en aanplant van bosschage. De geplande werkzaamheden versterken daarmee de ecologische kwaliteit van in dit gebied en biedt na realisatie

Tijdens de werkzaamheden wordt, zoals beschreven in paragraaf 5.1 en 6.1, met de in het gebied voorkomende beschermde planten- en diersoorten rekening gehouden. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten van de werkzaamheden op het NNN. Vervolgstappen in het kader van het NNN zijn daarom ook niet aan de orde. Wel wordt geadviseerd het plan te overleggen met het bevoegd gezag (provincie Limburg).

Zie toelichting hoofdstuk 4.3.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat het voornemen om een parkeerplaats en vistrap aan te leggen op enkele soorten negatief effect kan hebben. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven.

6.1 Beschermde soorten

6.1.1 Grote gele kwikstaart – werken buiten broedseizoen, indien niet mogelijk nader soortenonderzoek

Binnen het plangebied, onder de brug in het westen en rondom de Wingbergmolen kan de grote gele kwikstaart tot broeden komen. De soort is ook waargenomen binnen en rondom het plangebied. Door de werkzaamheden rondom de brug en de Wingbergmolen kunnen er negatieve effecten optreden op de nestlocaties van de soort. De beoogde ontwikkelingen en werkzaamheden zullen naar verwachting binnen 20 meter van brug plaatsvinden. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden en/of realiseren van de vistrap nabij de brug en de Wingbergmolen en de brug niet wordt aangetast, kunnen negatieve effecten op de soort worden uitgesloten. Als de werkzaamheden rondom de brug en de Wingbergmolen (verwijderen vispassage) buiten de broedperiode van de soort plaatsvinden (begin maart t/m eind juni) worden er geen negatieve effecten verwacht. Om negatieve effecten op de grote gele kwikstaart ten gevolge van de werkzaamheden te voorkomen, dient buiten de broedperiode gewerkt te worden. Indien niet mogelijk zal er een nader soortgericht onderzoek naar de grote kwikstaart uitgevoerd moeten worden. Zo om de specifieke territoria en/of nestlocaties in kaart te brengen. Het uitvoeren van de werkzaamheden binnen het broedseizoen leidt hiermee mogelijk tot het verstoren van broedende vogels (Wnb artikel 3.1 lid 4).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van werkzaamheden. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden in het plangebied. Met een nader soortenonderzoek wordt geïnventariseerd waar de soort tot broeden komt binnen het plangebied.

6.1.2 Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels - rekening houden met broedseizoen

Binnen het plangebied zijn bomen/heesters/hagen en extensief beheerde grasvelden aanwezig die geschikt broedbiotoop vormen voor algemene broedvogels. Het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de invloedssfeer van de geschikte nestlocaties leidt hiermee mogelijk tot het verstoren van broedende vogels (Wnb artikel 3.1 lid 4).

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield en/of verstoord worden bij de werkzaamheden binnen de deelgebieden. De werkzaamheden kunnen het beste worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn binnen of direct grenzend aan beide deelgebieden. Indien nesten afwezig zijn, kan het volledige/kunnen delen van het gebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6.1.3 Waterspitsmuis – nader soortenonderzoek middels eDNA

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van de waterspitsmuis langs de Kleine Geul niet kan worden uitgesloten. Op en langs de oevers van de Kleine Geul is op veel plaatsen sprake van natuurlijke, structuurrijke vegetatie. Hiermee zijn de oevers geschikt als leefgebied voor de soort. Op minimaal twee locaties op de oevers zullen

werkzaamheden plaatsvinden. Overtreding van de Wet natuurbescherming bij de werkzaamheden op de oever zijn hiermee zodoende niet uit te sluiten. Hiertoe dient er nader onderzoek naar de aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het plangebied, rondom de Kleine Geul, uitgevoerd te worden.

6.1.4 Bever – nader soortenonderzoek en rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp

De Kleine Geul en de bijbehorende oevers vormen geschikt leefgebied voor de bever. Binnen het plangebied zijn vraatsporen en in/uittreedsporen aangetroffen in de Kleine Geul. Het plangebied vormt onderdeel van het leefgebied van de bever. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen verblijfplaatsen van de bever aangetroffen binnen en rondom het plangebied, echter in de periode van het veldbezoek en de werkperiode kan de bever zich vestigen. Door het verdwijnen van de huidige vistrap en realiseren van de nevengeul worden er werkzaamheden uitgevoerd in en rondom de Kleine Geul. Er dient aangetoond te worden dat ter plaatse van de vergravingen in de Geul alsmede in de directe omgeving van die vergravingen (tot een afstand van zo'n 50 m van de vergraving) geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Nader soortenonderzoek naar oeverholten en/of verblijfplaatsen ten behoeve van de werkzaamheden en ontwikkelingen is benodigd. Dit dient conform het kennisdocument plaats te vinden in de periode maart-april.

Indien er (nieuwe) verlichting wordt gerealiseerd of tijdens de werkzaamheden verlichting wordt gebruikt, dient voorkomen te worden dat de verlichting uitstraalt richting de Kleine Geul, bosschages en grasvelden. Er dient gewerkt te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang. Ook dienen eventueel aanwezige wissels ten tijde van de werkzaamheden obstakel vrij gehouden te worden.

6.1.5 Das – rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp

In het plangebied vormen de Kleine Geul en de graslanden geschikt leefgebied voor de das. Uit de resultaten is naar voren gekomen dat er geen verblijfplaatsen van de das aanwezig is in het plangebied. Echter vormt het plangebied geschikt leefgebied voor de beide soorten. Indien er (nieuwe) verlichting wordt gerealiseerd of tijdens de werkzaamheden verlichting wordt gebruikt, dient voorkomen te worden dat de verlichting uitstraalt richting de Kleine Geul, bosschages en grasvelden. Er dient gewerkt te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang. Ook dienen eventueel aanwezige wissels ten tijde van de werkzaamheden obstakel vrij gehouden te worden.

6.1.6 Vleermuizen – rekening houden met kunstmatige verlichting bij de werkzaamheden en in het ontwerp

Rondom het plangebied zijn bomen, struiken en waterlichamen in de vorm van de Kleine Geul aanwezig die mogelijk als foerageergebied/vliegroute kunnen fungeren. Indien er (nieuwe) verlichting wordt gerealiseerd of tijdens de werkzaamheden verlichting wordt gebruikt, dient voorkomen te worden dat de verlichting uitstraalt richting de naastgelegen bomen en struiken, waardoor lichthinder kan plaatsvinden op de beschermde functies van de vleermuizen in de bomen/bosschages in het plangebied. Bij voorkeur dienen de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd worden.

6.1.7 Beekdonderpad, beekprik, elrits – vooroverleg met Provincie Limburg en ontheffing

Bij het verwijderen van de huidige vistrap, grenzend aan de Wingbergmolen, en de bijbehorende werkzaamheden leiden tot het verdwijnen van het leefgebied van de beekdonderpad, beekprik, elrits, rode lijst- en algemene vissoorten. Ook bij het realiseren van de beoogde nevengeul kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden op het leefgebied van de beekdonderpad, beekprik, elrits, rode lijst- en algemene vissoorten. De ingreep kan leiden tot het doden en verwonden van exemplaren van deze soorten wanneer werkzaamheden plaatsvinden in de paaiperiode van deze soorten. Bij de uitvoering van de werkzaamheden kunnen individuen van beide soorten worden gedood: een overtreding van de verbodsartikelen 3.5, eerste lid, en 3.10, eerste lid, onder a, van de Wnb. In en rondom de beoogde werkzaamheden zijn recente waarnemingen van de beekdonderpad en elrits bekend. Voor een ontheffingsaanvraag is een nader soortenonderzoek benodigd. Omdat er al recente waarnemingen bekend zijn van de beekdonderpad en elrits, dient met provincie Limburg vastgesteld te worden of een nader soortenonderzoek is benodigd. Ontheffing voor de beekdonderpad en elrits is benodigd.

6.1.8 Eekhoorn - werken in vrijgestelde periode en controle bomen binnen het plangebied

Het plangebied vormt met de aanwezige bomen geschikt leefgebied voor de eekhoorn. In de omgeving komt de eekhoorn voor. Er dient er een controle plaats te vinden op de aanwezigheid van eekhoorn nesten in de bomen binnen de invloedssfeer van werkzaamheden. Bij mogelijk aantreffen van eekhoorn nesten dient er gewerkt te worden in de vrijgestelde periode van de eekhoorn (maart- april en juli tot en met november).

6.1.9 Bosbeekjuffer – vooroverleg Provincie Limburg

De Kleine Geul met de oevers vormen geschikt leefgebied voor de bosbeekjuffer. Er zijn uit de NDFF meerdere waarnemingen naar voren gekomen van de soort binnen het plangebied. Om negatieve effecten te voorkomen op de bosbeekjuffer kan struweelbegroeiing direct op de oevers kort gemaaid worden om rustplaatsen voor de imago's te voorkomen. Zo wordt voor de aanvang van de werkzaamheden het leefgebied tijdelijk ongeschikt gemaakt voor de imago's. In de Kleine Geul zijn larven jaarrond aanwezig. Door het water boven de bodem op de werklocaties te "roeren", worden larven uit de bodem geroerd. Zo komen de larven direct in het waterkolom terecht en worden deze met de stroming meegenomen naar geschikt leefgebied. Zo kan doding van de larven voorkomen worden en worden negatieve effecten op de soort verminderd/voorkomen. Er dient met een voorleg met Provincie Limburg vastgesteld te worden of de bovenstaande maatregelen uitgevoerd kunnen worden om een ontheffingsaanvraag te voorkomen. Indien uit het vooroverleg blijkt dat er nog steeds negatieve effecten optreden, is er mogelijk sprake van een ontheffing.

6.1.10 Teunisbloempijlstaart – in kaart brengen waardplanten – nader soortenonderzoek

Het plangebied vormt met de potentiële geschikt leefgebied voor de teunisbloempijlstaart. In de omgeving komt de soort voor. Bij werkzaamheden en toekomstig kappen van bomen in het plangebied dient er een controle plaats te vinden op de aanwezigheid van potentiële waardplanten nabij de Kleine Geul binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Zodoende dienen de waardplanten gecontroleerd worden op de aanwezigheid van de soort.

6.1.11 Algemeen voorkomende soorten en vlottende waterranonkel - rekening houden met zorgplicht

Het plangebied is in potentie geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende soorten, zoals konijn, mol, bruine kikker en algemene vissen. De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied tijdens de werkzaamheden, ter behoud van een gunstige staat van instandhouding van de algemene amfibie-, en zoogdiersoorten. De omgeving van het plangebied vormt voor de vlottende waterranonkel (rode lijst soort) geen voldoende alternatief leefgebied. Bij de werkzaamheden rond de brug ten noorden van plangebied, dient rekening gehouden te worden met zorgplicht voor de soort. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht op de algemene amfibie-, en zoogdiersoorten. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Individuen worden mogelijk gedood (Wnb artikel 3.10.a.) of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.b.).

De mogelijk voorkomende amfibie-, en zoogdiersoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Limburg (zie bijlage 1) vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloedssfeer van de werkzaamheden. De voorwaarden dient vast worden gelegd in een ecologisch werkprotocol.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura2000-gebieden – voortoets

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand worden uitgesloten dat stikstof een negatief effect heeft op het Natura2000-gebied. Door de werkzaamheden kunnen Natura2000 doelsoorten en habitattypen mogelijk in

geding komen. Om de negatieve effecten op de habitatrichtlijnsoorten in het Natura2000-gebied in kaart te brengen dient een voortoets te worden uitgevoerd.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – ontwerp voorleggen aan bevoegd gezag

Zoals in paragraaf 5.2.2 beschreven staat versterken de geplande werkzaamheden binnen het plangebied de kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten van de werkzaamheden op het NNN. Vervolgstappen in het kader van het NNN zijn daarom ook niet aan de orde. Wel wordt geadviseerd om het ontwerp voor te leggen bij het bevoegd gezag (provincie Limburg)

6.2.3 Houtopstanden – mogelijke meldplicht

Bomen worden gekapt wanneer dit noodzakelijk is voor het kunnen uitvoeren van de ingrepen. Het onderzoeksgebied is, conform het bestemmingsplan Buitengebied van gemeente Gulpen-Wittem (vastgesteld 2011-01-05), buiten de bebouwde kom gelegen. Aanvraag van een omgevingsvergunning binnen gemeente Gulpen-Wittem is niet aan de orde. De bomen die mogelijk gekapt gaan worden, vallen onder de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming geldt een meldplicht als er een of meer rijen van 21 of meer bomen worden geveld. Of een bosoppervlakte van minimaal 1000 m². Er is mogelijk sprake van een meldplicht bij de provincie Limburg als er ten behoeve van de werkzaamheden de bovenstaande voorwaarden worden voldaan.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Rapportnummer 2017.32. Oktober 2017.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam.

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB-vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 01-02-2022

Websites

<https://natura2000.eea.europa.eu/>

www.floron.nl

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/soorten

www.overheid.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbesluit. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn

(zie bijlage 2).

- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. Om welke soorten het gaat, is aangegeven in bijlage 2. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragcodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragcodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Limburg voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Limburg heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten (zie bijlage 3) verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen - ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied - is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Limburg is deze begrenzing uitgewerkt in kaartbank Limburg.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, bevat de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 3 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Spitsdolfijn van Gray	<i>Mesoplodon grayi</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Witte dolfijn	<i>Delphinapterus leucas</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Amfibieën	
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Reptielen	
Grijze dolfijn	<i>Grampus griseus</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Hazelmuis	<i>Musccardinus avellanarius</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i>	Vissen	
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Dagvlinders	
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssoni</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>	Donker pimpinelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Orca	<i>Orcinus orca</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
		Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercuurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 4. Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrium walbum</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoornpage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>
Donker pimpernelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Arnoseris minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruiptijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scanix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjegotiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart/april en juli t/m november
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Gehele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober